

je imel pisavec tistega pisma kak drug stareji dokument pred seboj.

Clo ustmeno izročilo nič ne vé od Frankov, katero nam je vendar starejše zgodbe ohranilo, in eno ime predmestja lublanskega globoko sega v mitologijo slavensko in sicer v Živatovo častje: to predmesto je Krakovo, ktereга sem že v „Novicah“ omenil.

Pa bodete morebiti rekli: kako pa je to, da na starih dnarjih okoli leta 1200 kovanih se najdejo razun draka tudi frankovske lilie. Dragi moj! kakor se drak najde v našem basnoslovju, tako tudi lilie. Živa ni bil samo bog zlega, temoč tudi je imel svojo belo, prijazno, ljubeznjivo stran. Bhavany, ktera je kot Kali bila maščevavka, neprijazna boginja, je kot Isani bila boginja ljubečih. Tako slovenska Baba je bila kot Jagababa černo božanstvo, kot Lada pa pokroviteljica ljubečih. Tako je Živa kot Šastava bil maščevavec, kot Lilesvara pa bog ljubezni, kateri se je z Lilesvari zvezal. Lil pomeni v sanskritu ljubiti, primeri naše „lilek“, „lilika“, die Puppe, das Lieblingskind. Indiški božanstvi Lilesvara in Lilesvari ste naš Lel in Polel, Lilesvara in Lilesvari pa sta Živa (možka stran) in Živa (ženska stran) tako kakor Lel in Polel. Severno-slovenski Živi pa je bila lilia — lelja posvečena, in na obrazih Živinih je viditi, kako jej lelja iz ust visi.

Po mojih mislih je poznamljenje cveta lilia, lelja iz indoslavenskega lil, lubiti, Lel, Liebesgott, postalo, ker je ta cvet zavoljo svoje lepote in beline pred vsimi drugimi sposoben bil za zaznamek nedolžne ljubezni. Saj ga je tudi kersanska symbolika si za poznamljenje čiste ljubezni izbrala. Tako bi clo mogoče bilo ime Ljublana od ljubiti izpeljevati in dokazati, da je v Ljublani bil tempel in sicer, kakor gerb kaže, dvojni: Živatov, sodnika živih in mertvih, ktereга znamek je bil drak, in pa Živin (Ladin) boginje ljubezni, ktere symbol je bila lelja. Tudi rimski Junoni je bila lelja posvečena, ktera tudi je v več okolišinah Živi podobna. Tudi Juno ima, kakor Živa kravo za vlastitost, — tudi Juno ima svojo černo razderečo stran in se veli martialis, kakor Živa, — kakor Juno Lucina je podobna Živi Bhavany, in kakor Juno Regina je enaka Živi Issani.

Dragi moj! izvirnega gerškega in rimskega verozakonskega življenja ni, edini mythus se vleče iz Azije srednje skoz malo Azio v Egipt, v gerško in v rimsko zemljo, — povsod najdemo tipus iztočnega basnoslovja le pod drugimi imeni, in pozneje popačenega po gerških in rimskih pesnikih.

Iz tega vidite ljubi moj prijatelj! da z ravno takšnimi dokazi zamoremo slovenskost mestnega ljubanskega gerba si braniti, kakor frankomanski historiki nemškost. Vendar, ker imamo dokazov zadosti, da smo preje tukaj bili, kakor Franki, je tudi verjetno, da ni Wolfdietrich Lublančanom gerba prinesel. Zdravstvujte!

Vaš iskreni prijatelj Davorin Terstenjak.

Zemljopisje.

Kavkaz.

Stena, ki se prostira med črnim in kaspiskim morjem, se imenuje sploh Kavkaz. 200 ur daleč seže ta planina od severozapada proti jugovshodu, ktere naj viškeji verh se imenuje Elbrus, ki molí kviško 17.000 čevljev nad morsko nižavo. Severno poberdje te planine je sila sterma, na južni strani pa se polagoma navzdol vije. Njegovi verhi so štrucasti in z večnim snegom pokriti. Te visoke gore storé, da je poleti sicer precej gorko, vendar sploh bolj hladno, kakor v drugih enako na jugu ležečih krajih. Pleča njegove so pokrite z drevjem in lokami, posebno južne loke so močno rodovitne.

Na severni strani Kavkaza teče reka Kuban v černo in Terek v kaspisko morje, poleg katerih stoji ruski kordon. Na jugu se steka z gor reka Kur, ki se združena z Araksom, ki pribobni iz araratskih gor, v kaspisko morje zliva.

Omenjeni kordon obstoji iz mnogih okopov in terdnjav, ki leže po milji saksebi. Ondi leži že v drugo stoletje armada ruska in se neprestano bojuje z gorjanci Kavkaza. Čez verh Kavkaza so prišli Rusi ob času vladarstva Katarine II. in so naredili cesto iz Mosdoka do Tiflisa, kjer na najvišjem mestu leži posada Vladikavkaz.

Vojske s Perzio, protektorat ruski, spori poglavarjev in carov georginskih so vzrok, da so Rusi celi Kavkaz v svojo oblast dobili. Nasledek tega pa je bil, da se je tu jela razširjevati omika evropska; kmetijstvo z obertništvom je pregnalo življenje vojaško in lovsko.

Čez Kavkaz do Zakavkaza peljejo tri ruske ceste: prva ob bregu črnega morja, druga ob bregu kaspiskega morja, tretja po sredi čez goro Vladikavkaz. Cesta černomorska je bila ob časih turških zavarovana s terdujavami, ki se imenujejo: Anapa, Sudžuk-kale in Gelindžik. Zdaj so v rokah Rusov. Čudno, da ne Turki ne Perzianci niso branili teh lepih cest, uni černomorsko, ti kaspisko. Obé ste zdaj v ruskih rokah. In tako je prišlo, da imajo Rusi zdaj celi Kavkaz v svoji oblasti in še tisti rodovi, ki se jim še zdaj branijo, so od njih krog in krog zajeti. Južni kraj, prekrasni Zakavkaz in Ararat se jim je dal v poslednji vojski s Perziani in Turki, in tako so se vterdili v mali Azii in Perzii *). Sicer pa gospodarstvo Kavkaza Rusom dozdej ni prineslo nič dobrega, ker divji napadi nekterih rodov, ktere je treba z mečem in ognjem berzdati, so že potoke kervi ruskih sinov prelili. (Slov. Nov.)

Ozír po svetu.

Turki,

njih šego in navade, njih vera in deželna osnova s popisom njih prve domovine.

Vera Turkov.

(Dalje.)

Pokopališča turške so zunaj mesta in Turkom naj ljubši sprehajališča; obsajene so z mnogoverstnim drevjem, naj več pa s cipresami in vedno zelenimi cedrami. Nad grobi skerbu špogajo cvetlice.

Pokopališče poleg Skadra, Carigradu nasprot na azijski strani, je naj prvo med vsimi; sila veliko je, polno krasnih in dražih spominkov in visocega drevja. Vsi imenitni in premožni Turki se večidel pokopujejo tukaj, ker Skader je na zemlji azijski, na kateri ste sveti mesti Meka in Medina. Al to ni edini vzrok, da Skadersko pokopališče predstavljajo vsim drugim, — veljavniši vzrok je ta, ker Turki terdno verjejo, da prava in edina domovina Mohamedancev je Azia, in da tedaj kosti njih mirniši počivajo v domači zemlji, kakor v evropskih deželah, ki niso stanovitna lastnina turška. Prepričan je vsaki Turk, da njih sedanje posesti v Evropi bojo kedaj spet padle v roke giaurov, to je, nevernikov, in strašno jim je, ako jim pride na misel, da bi kosti njih utegnila kedaj teptati noga nevernikov — kristjanov!

*) Rusi so prekerstili večidel vse kraje, ki so jih po pomirju Turkman-Čajskem leta 1828 od Perzov, in po pomirju Adrianopelskem od Turkov dobili; tako, na primer, imenujejo oni St. Nikolaj, Turki pa Ček-Vetil, Ahaleik je turška Akiska itd. Od tod tolikšna zmešnjava imén na zemljovidih, ki pa je še večja, ako Anglež, Francoz, Nemeec itd. rusovske ali turške imena po svojem izgovorju in piše; take imena dostikrat niso skor več izvirnim podobne.